

ДОСВІД ПОЛЬЩІ В РЕАЛІЗАЦІЇ СТРУКТУРНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ МІСТ*

©2021 ЖАБИНЕЦЬ О. Й., СУХИЙ О. О.

УДК 339.97
JEL: F43; F68; P25

Жабинець О. Й., Сухий О. О. Досвід Польщі в реалізації структурної економічної політики міст

У статті здійснено аналіз польського досвіду в реалізації структурної економічної політики на загальнодержавному та регіональному рівнях. Зокрема, проаналізовано ключові напрями реалізації структурних реформ за період 2013–2018 рр., здійснено порівняння показників Польщі та ЄС-28 щодо видатків на впровадження інновацій та рівня зайнятості. Встановлено основні проблеми здійснення науково-дослідної діяльності в Польщі, а також ефективні інструменти інноваційної політики, які сприяли зростанню інноваційності польської економіки. Виділено фактори зростання зайнятості на польському ринку праці, проблеми та структурні реформи в даному напрямі. Встановлено, що розвиток міст є важливою складовою політики розвитку Польщі в середньо- та довгостроковій перспективі, однак польські міста, порівняно з більшістю європейських, не є достатньо конкурентоспроможними та обмежено включені до європейської транспортної мережі та міжміських функціональних зв'язків. З'ясовано, що в основу політики розвитку польських міст закладено підхід, який базується на синергії галузевої політики та багаторівневої співпраці для посилення сталого розвитку міст будь-якого розміру, адже вирішення багатьох глобальних проблем сталого розвитку (забруднення навколишнього середовища, наслідки зміни клімату, забезпечення інклюзивного зростання тощо) покладено саме на міста.

Ключові слова: структурна економічна політика, структурні реформи, дослідження та інновації, ринок праці, сталий розвиток міст, Польща.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-2-27-34>

Рис.: 4. **Бібл.:** 13.

Жабинець Ольга Йосифівна – кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник відділу просторового розвитку, Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України (вул. Козельницька, 4, Львів, 79026, Україна)

E-mail: olza@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6735-4036>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56509606400>

Сухий Олег Орестович – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79001, Україна)

E-mail: oleh.sukhy@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8783-5972>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1769643/oleh-o-sukhyi/>

UDC 339.97
JEL: F43; F68; P25

Zhabynets O. Yo., Sukhyi O. O. Poland's Experience in Implementing the Structural Economic Policy of Cities

The article analyzes Polish experience in the implementation of structural economic policy at the both national and regional levels. In particular, the key directions of implementation of structural reforms for the period 2013-2018 were analyzed, a comparison of Poland and EU-28 indicators on the expenditures for the implementation of innovations and employment level was carried out. The main problems of R&D activities in Poland, as well as effective instruments of innovation policy that contributed to the growth of innovativeness of the Polish economy, are determined. The factors of employment growth in the Polish labor market, problems and structural reforms in this direction are allocated. It is determined that urban development is an important part of Poland's development policy in the medium and long term, but Polish cities, compared to most European cities, are not competitive enough and are limitedly included in both the European transport network and the intercity functional connections. It is found that the policy of development of Polish cities is grounded on the approach based on the synergy of sectoral policy and multilevel cooperation to strengthen the sustainable development of cities of any size, because the solution of many global problems of sustainable development (pollution, consequences of climate change, ensuring inclusive growth, etc.) is entrusted precisely to cities.

Keywords: structural economic policy, structural reforms, research and innovation, labor market, sustainable development of cities, Poland.

Fig.: 4. **Bibl.:** 13.

Zhabynets Olha Yo. – PhD (Economics), Associate Professor, Senior Research Fellow, Department of Spatial Development, Institute of Regional Research named after M. I. Dolishniy of the NAS of Ukraine (4 Kozelnytska Str., Lviv, 79026, Ukraine)

E-mail: olza@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6735-4036>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=56509606400>

Sukhyi Oleh O. – PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor, Department of Translation Studies and Contrastive Linguistics named after Grigory Kochur, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79001, Ukraine)

E-mail: oleh.sukhy@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-8783-5972>

Researcher ID: <https://publons.com/researcher/1769643/oleh-o-sukhyi/9>

Останніми роками спостерігається посилена увага до ролі міст і регіонів у національному розвитку. Структурна трансформація, адаптивність та економічна еволюція міст визначає роль міських районів у стимулюванні зростання та фор-

муванні різноманітних траєкторій розвитку міської економіки від виробництва до сфери послуг. Важливе

* Виконано в межах НДР «Трансформація структури економіки міст Західного регіону України» (№ 0119U002011).

значення в даному напрямі має здійснення містами структурної економічної політики. Структурні реформи усувають перешкоди на шляху до основних рушіїв зростання шляхом лібералізації ринків праці, товарів та послуг, заохочуючи тим самим створення робочих місць, залучення інвестицій і підвищення продуктивності праці; вони призначені для підвищення конкурентоспроможності економіки, потенціалу зростання та спроможності до адаптації [1, с. 76].

Проблеми та перспективи розвитку міст, структурні трансформації в містах, у т. ч. великих містах України, є предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців. Вагомий внесок у висвітлення означеної проблематики здійснено як науковцями-економістами [2–4], так і вченими в галузі урбаністичної географії [5]. У західних наукових джерелах дана тема розглядається власне як частина урбаністичної політики «urban policy», як прояв загальної структурної політики держави [6]. Зарубіжний досвід здійснення економічних реформ на регіональному та загальнодержавному рівнях, у т. ч. досвід Польщі, розглядали у своїх публікаціях Белікова Н. В., Краснікова Н. О., Манжура О. В., Михайленко О. Г., Прокопюк А. та інші вітчизняні та зарубіжні науковці. Разом із тим недостатньо дослідженими залишаються питання, пов'язані з реалізацією засад структурної економічної політики міст і досвідом інших держав, зокрема Польщі, в напрямках її реалізації, що обумовлює актуальність даної публікації.

Метою статті є аналіз польського досвіду в реалізації структурної економічної політики на загальнодержавному та регіональному рівнях.

У сучасних умовах посилення глобалізаційних та інтеграційних процесів, за яких відбувається розвиток економічних систем у ХХІ ст., економічний розвиток міст і передумови для їх структурних трансформацій визначаються впливом низки глобальних сил, в основі яких лежать такі світові тенденції:

- ✦ зростаюче значення міжнародної торгівлі та інвестицій;
- ✦ зростаюча глобальна мобільність факторів виробництва;
- ✦ рушійна сила технологій;
- ✦ зростаюче значення галузей, заснованих на знаннях;
- ✦ необхідність застосування гнучких практик ведення бізнесу;
- ✦ необхідність створення міжнародних стратегічних альянсів.

Отже, основними силами, що інтегрують світову економіку та визначають національне, регіональне, а також міське економічне зростання, виступають міжнародна торгівля та інвестиції, підкріплені стрімким розвитком ІКТ [1, с. 78].

Польща посідає шосте місце в Європейському Союзі (ЄС-28) за територією та населенням (за даними показниками її частка серед держав – членів ЄС-28 становить 7,1% та 7,4% відповідно) і в період 2013–2017 рр. досягла відносно високого рівня зростання ВВП: із 1,4% у 2013 р. до 4,8% у 2017 р. [7, р. 5]. Досвід Польщі щодо структурної політики міст є важливим для України не лише з погляду географічної близькості, певної схожості соціально-економічного розвитку, але і подібної просторової організації міст, у той час як загалом в Європейському Союзі розуміння міста як населеного пункту доволі різниться між різними країнами [6, р. 7]. Для прикладу: в деяких країнах містами можуть називатися населені пункти навіть з порівняно невеликою кількістю мешканців: від 200 в Данії до 2 тисяч в Норвегії. При цьому критерієм визначення міста в ЄС є не лише кількість мешканців; можуть застосовуватися додаткові критерії, такі як функціональна спрямованість ринку праці, використання земель, архітектура, густина населення, інвестиції в технологічні центри, особлива роль у торгівлі, наявність об'єктів соціальної інфраструктури тощо. Як і в Україні, так і в Польщі статус міста надається населеному пункту рішенням центральної влади.

Структурні реформи у Польщі протягом 2013–2018 рр. здійснювалися в таких основних напрямках:

- 1) дослідження та інновації;
- 2) ринок праці;
- 3) поліпшення ділового (регуляторного) середовища;
- 4) заходи щодо сприяння зростанню бізнесу, в основу яких лягли такі документи: «Стратегія відповідального розвитку» («Strategy for Responsible Development»), «Конституція для бізнесу» («Constitution for Business») та «Конституція для науки» («Constitution for Science»), які створили відповідну нормативно-правову базу для ефективного ведення підприємницької діяльності в Польщі. Саме покращення ділового середовища та створення сприятливих умов для ведення бізнесу (напрями 3 та 4) суттєво вплинули на ринок праці та забезпечили інноваційний розвиток економіки.

Національну інноваційну систему в Польщі можна назвати «наздоганяючою», оскільки значним є розрив, який відокремлює Польщу від більшості інших країн ЄС, а також від середнього рівня ЄС за часткою витрат на дослідження та розробки (*рис. 1*). Так, незважаючи на постійне збільшення валових витрат на здійснення досліджень і впровадження інновацій у Польщі, їх частка у ВВП усе ж залишається незначною (1,21% ВВП у 2018 р.) порівняно із середнім показником для ЄС-28 (2,12%) і значно нижче запланованого польським урядом на 2020 р. (1,7%).

Разом із тим варто відзначити зменшення розриву між ЄС-28 та Польщею за витратками на дослід-

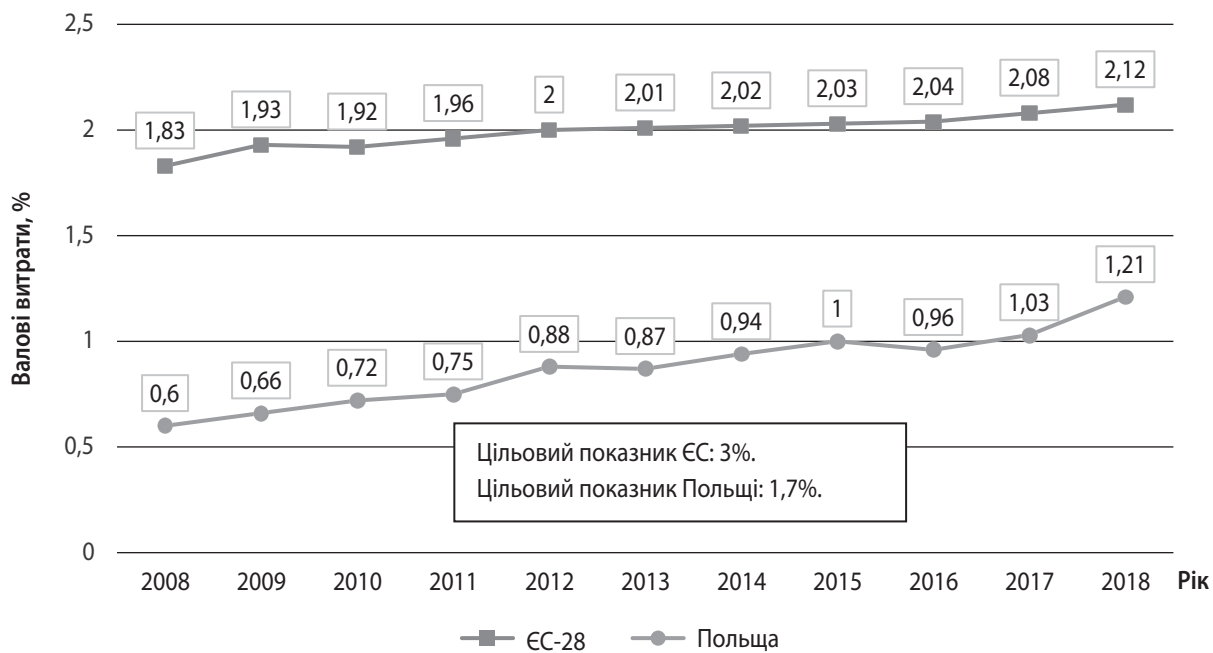

Рис. 1. Валові внутрішні витрати на дослідження та розробки в Польщі та ЄС-28, % ВВП

Джерело: побудовано за даними [8].

дження та розробки у 2018 р. порівняно з 2008 р.: якщо у 2008 р. частка витрат у Польщі була в 3 рази меншою, ніж у середньому по ЄС, то у 2018 р. лише в 1,75 разу.

Основні проблеми науково-дослідної діяльності у Польщі пов'язані із:

- ✦ *якістю дослідницької бази та недостатньою відкритістю світові*, про що свідчать низка показників, які характеризують інтернаціоналізацію інноваційної системи Польщі, зокрема такі показники, як міжнародні наукові спільні публікації з польськими співавторами, кількість цитат у всьому світі або частка іноземних докторантів серед усіх докторантів у Польщі;
- ✦ *слабкою співпрацею між науково-дослідними структурами та бізнесом*, внаслідок чого відсоток підприємств, що співпрацюють з університетами в інноваційній діяльності, був низьким і не збільшувався протягом періоду 2013–2018 рр., незважаючи на збільшення кількості організацій, що підтримують інноваційні процеси та комерціалізацію знань, таких як технологічні парки, бізнес-інкубатори та центри передачі технологій. З огляду на це розвиток інфраструктури для інновацій є важливим викликом у галузі досліджень та інновацій Польщі. Крім цього, існує потреба у створенні ефективних механізмів, які можуть стимулювати співпрацю між наукою та бізнесом, а також передачу знань між цими двома секторами;
- ✦ *недостатньою інноваційністю малих і середніх підприємств* (відсоток підприємств малого та середнього бізнесу, що впроваджують

власні інновації, залишається низьким і зменшувався протягом періоду 2013–2018 рр.);

- ✦ *сильною поляризацією здійснення досліджень та інноваційної діяльності у польських регіонах*, що створює виклики для інноваційної політики Польщі в цілому, оскільки може зменшити інноваційні показники на національному рівні, уповільнюючи процес подолання інноваційного розриву з ЄС-28.

Водночас серед ефективних інструментів інноваційної політики, які сприяли зростанню інноваційності польської економіки, можна виділити такі:

1. *Введення (у 2016 р.) податкової пільги на НДДКР (Tax Relief for R&D)*, яка передбачає вилючення витрат на придбання нових технологій із бази оподаткування податком на прибуток. Пільга забезпечила зростання витрат підприємств на дослідження та інноваційний розвиток, а отже – сприяла збільшенню кількості компаній, які почали використовувати сучасні технології.

2. *Надання (із 2014 р.) грантів на промислові науково-дослідні роботи, що виконуються підприємствами*. Перевагами стали проста процедура подання заявок і можливості зменшення ризиків, що пов'язані із НДДКР. Створення можливості отримання грантів підприємствами для реалізації власних науково-дослідних проектів сприяла активізації ділової активності промислових підприємств у напрямі підвищення технологічності виробничих процесів та розробки нових продуктів, а отже – зростанню їх конкурентоспроможності на ринку.

3. Підтримка стартапів у рамках програми *InnoLAB*, яка забезпечила швидкий розвиток стартап-компаній, особливо в напрямках вирішення проблем пошуку джерел фінансування та налагодження відносин з великими компаніями.

Щодо ринку праці, то в період з 2013 до 2018 рр. ситуація на польському ринку праці значно покращилася: рівень зайнятості зріс з 64,9% у 2013 р. до 72,2% у 2018 р. (рис. 2). Найбільш динамічне зростання зайнятості спостерігалось у приватному секторі, особливо в освіті, в галузі ІКТ, в адміністративній і допоміжній діяльності, у професійній, науковій і технічній діяльності, у державному управлінні. Разом із тим за кількістю робочих місць у 2017 р. лідером була сфера транспортування та зберігання, на другому місці – сфера освіти та нерухомості. Водночас рівень зайнятості робочої сили в Польщі все ще нижче середнього по ЄС, хоча демонструє стабільне зростання (див. рис. 2).

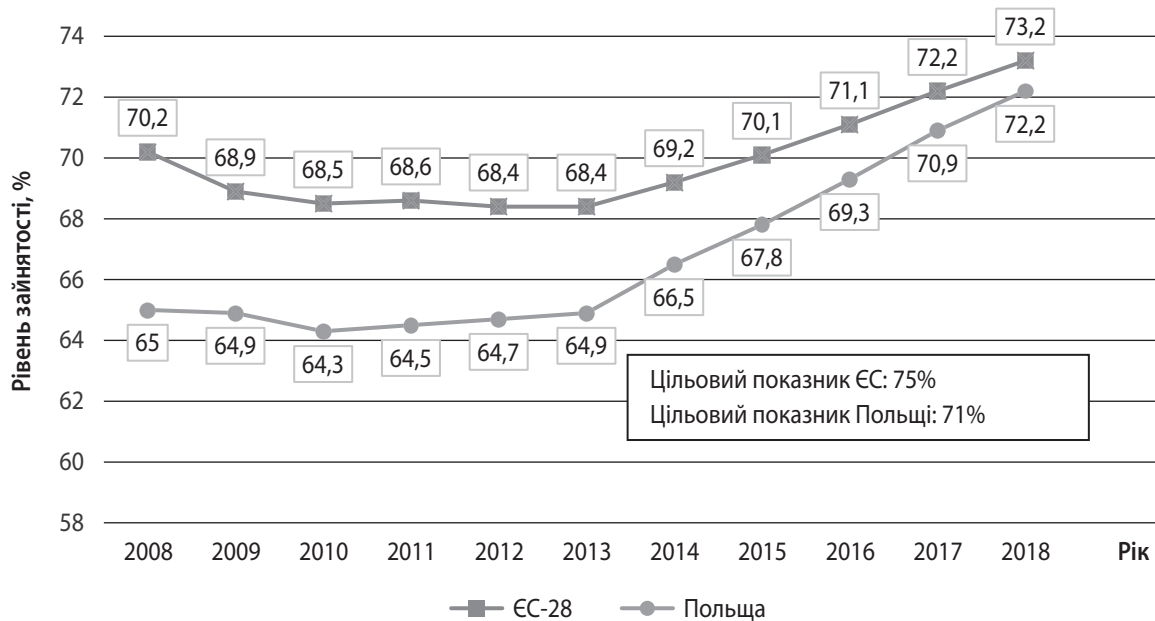

Рис. 2. Рівень зайнятості в Польщі та ЄС-28, % населення у віці 20–64 років

Джерело: побудовано за даними [8].

Польські роботодавці відчувають дефіцит робочої сили, особливо працівників із середньою та середньо спеціальною освітою (робітничих професій), оскільки більшість молоді протягом останніх 10 років виїхала за кордон. Ця проблема частково вирішується іммігрантами із України: у 2017 р. понад 80% усіх заявок на дозвіл на роботу було подано громадянами України. Однак, оскільки громадяни України стають дедалі мобільнішими та обирають для роботи інші західноєвропейські держави, у польських роботодавців зростає інтерес до працевлаштування іммігрантів з таких країн, як Непал чи Індія.

До найважливіших факторів, що здійснюють суттєвий вплив на створення робочих місць у Польщі, можна віднести такі:

- 1) субсидії місцевого самоврядування (у всіх регіонах, крім Мазовецького воєводства). Субсидування позитивно впливає на створення робочих місць та є показником того, що в більшості воєводств Польщі підприємства потребують такої фінансової підтримки;
- 2) зміни в пенсійній системі, які включають: реформу відкритих пенсійних фондів (передача понад 50% активів пенсійних фондів і внутрішніх державних облігацій системі соціального забезпечення (Інституту соціального страхування (*Social Insurance Institution – ZUS*)); зменшення встановленого законодавством віку виходу на пенсію (нові нормативні акти набрали чинності з 1 жовтня 2017 р. і відновили встановлений законом вік виходу на пенсію – 65 років для чоловіків та 60 років для жінок); упровадження добровільної приватної системи пенсійних накопичень (*Pracownicze Plany Kapitałowe – PPK*) – почала

функціонувати з 1 січня 2019 р. з поетапним упровадженням.

Ще однією групою структурних реформ, які потенційно можуть суттєво вплинути на ринок праці в Польщі, є дві соціальні програми, запроваджені протягом періоду 2013–2018 рр.:

1. *Батьківська відпустка* – 12-місячна відпустка по вагітності та пологах (щорічна оплачувана відпустка замість 6 місяців, що складається з 20-тижневої декретної відпустки, 6-тижневої додаткової відпустки та 26-тижневої батьківської відпустки та відпустки, яка може поєднуватися із сумісництвом).

2. *Програма Family 500+* – головна урядова схема сімейних виплат, реалізована 1 квітня 2016 р.

Програма надає універсальну допомогу в розмірі 500 злотих на місяць для кожної другої та наступної дитини віком до 18 років.

Зазначимо, що найбільші ринки праці та вихідна база для розвитку інновацій у Польщі сконцентровані в 16 найбільших містах (з чисельністю понад 200 тис. жителів). Однак польські міста порівняно із більшістю європейських не є достатньо конкурентоспроможними та обмежено включені до європейської транспортної мережі та міжміських функціональних зв'язків. Крім того, існування низки несприятливих факторів, таких як недостатній рівень співпраці між центром і регіоном, дезадаптація діяльності наукових кадрів до потреб ринку, слабкість науково-дослідних центрів (про що згадувалося вище) є основними гальмівними чинниками ефективного впровадження інновацій у містах і зміцнення функціональних зв'язків між ними.

Сьогодні чи не головною проблемою більшості міст Польщі (незалежно від їх розміру чи місцезнаходження) є поступова зміна структури населення в результаті, зокрема, міграції людей у замські райони, а також неконтрольована забудова міських територій, що, своєю чергою, спричиняє просторовий хаос і породжує додаткові витрати, пов'язані із транспортним забезпеченням, розвитком інфраструктури та комунальних послуг, погіршенням екологічної ситуації.

Польські міста формують свою економічну політику виходячи з пріоритетів Національної міської політики 2023 (Krajowa Polityka Miejska 2023) та Міської програми для Європейського Союзу (An urban agenda for the EU).

Стратегічною метою Національної міської політики 2023 є посилення спроможності міст та урбанізованих районів для сталого розвитку, створення робочих місць і поліпшення якості життя мешканців, пріоритетним напрямом – підвищення якості життя населення, що включає можливості здійснення структурних трансформацій міст у розрізі таких складових (рис. 3).

Міська програма для Європейського Союзу створена для вирішення проблем європейських міст шляхом встановлення партнерських відносин між Європейською Комісією, організаціями ЄС, національними урядами, місцевими органами влади та зацікавленими сторонами, такими як неурядові організації.

Спільними зусиллями розробляються плани дій щодо вдосконалення законодавства, програм фінансування, а також обміну знаннями (даними, дослідженнями, передовою практикою) [10]. Пріоритетні напрями міської програми для Європейського Союзу наведено на рис. 4.

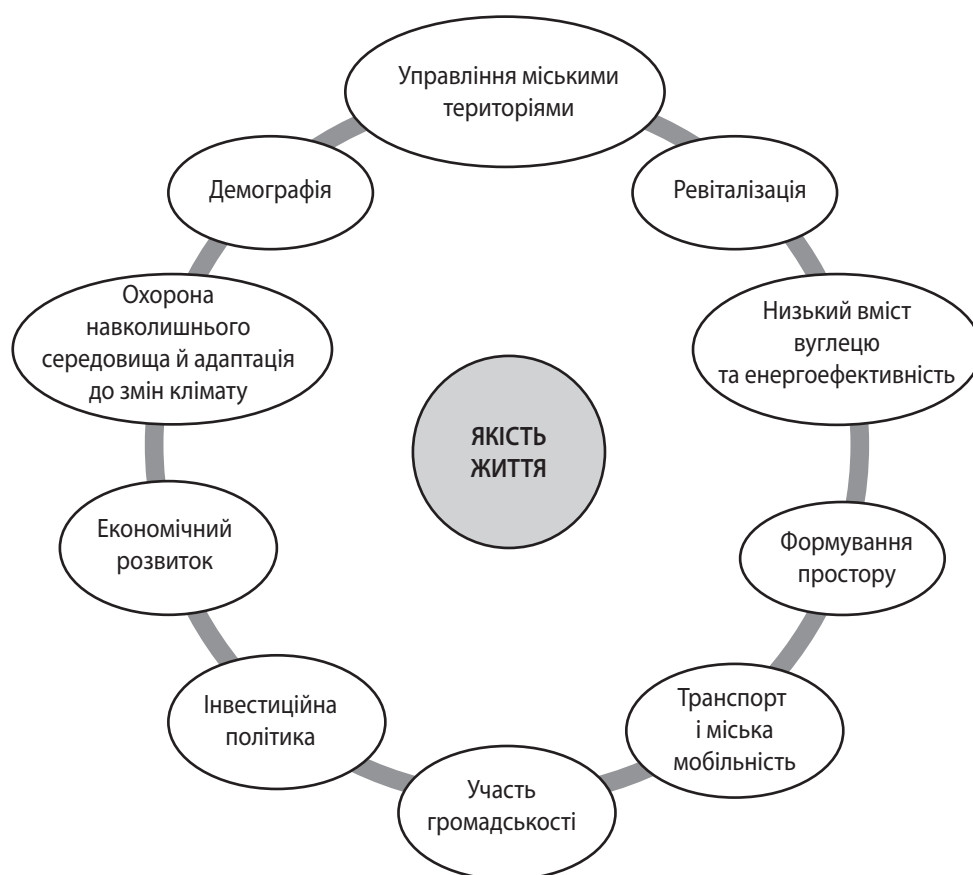
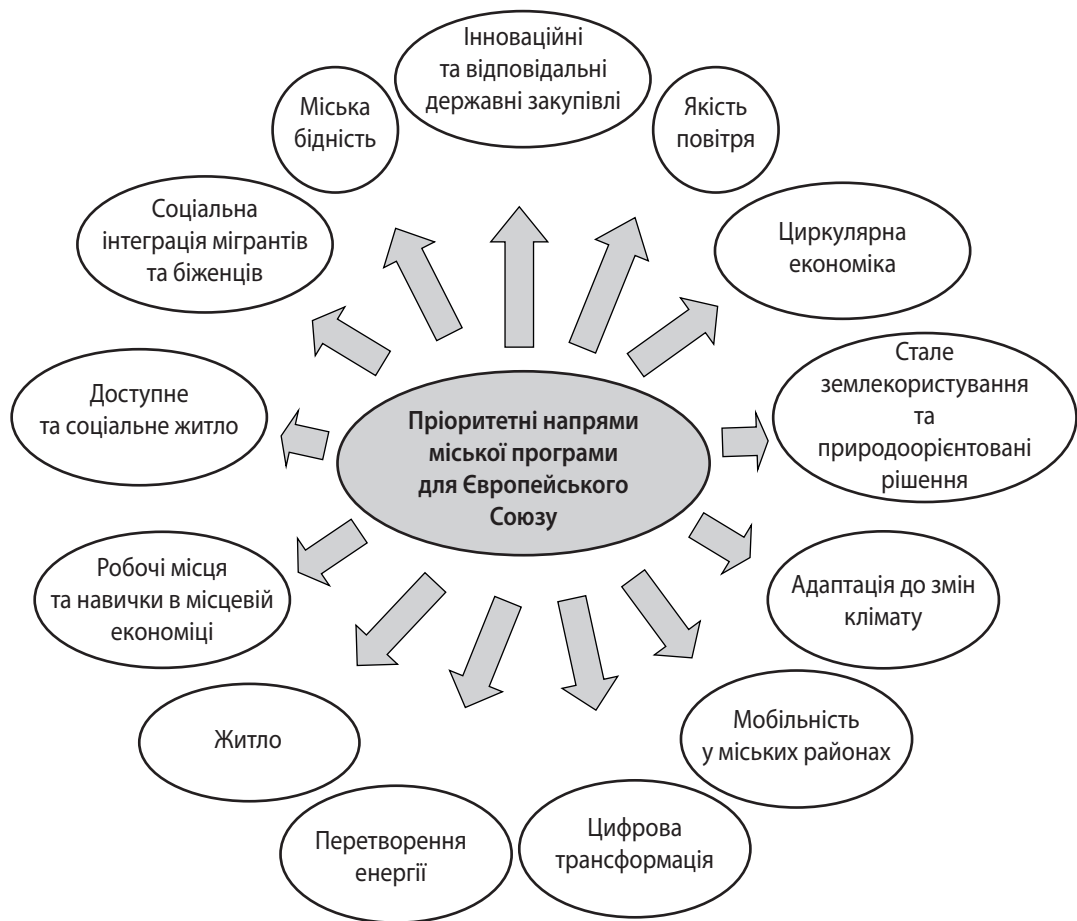

Рис. 3. Пріоритетний напрям Національної міської політики Польщі та його складові

Джерело: складено за [9].

Рис. 4. Пріоритетні напрями міської програми для Європейського Союзу

Джерело: складено за [10].

Стратегічним документом регіонального розвитку Польщі, у тому числі розвитку польських міст, є також Національна стратегія регіонального розвитку 2010–2020 рр. – регіони, міста та сільські місцевості (Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020 – regiony, miasta i obszary wiejskie (далі – KSRR 2020)).

У KSRR 2020 регіональні столиці розглядаються як головні центри розвитку регіонів, де сконцентровано сучасні та конкурентоспроможні підприємства, створюються робочі місця, надаються освітні та культурні послуги, які найбільшою мірою сприяють формуванню конкурентоспроможності регіону на національному та міжнародному рівнях [11]. З огляду на це підтримка міських центрів є одним із основних напрямів регіональної політики. Для інших міст (субрегіональних центрів) регіональна політика спрямована на підвищення їх економічної та соціальної важливості для забезпечення більш ефективного використання потенціалу всього регіону. Субрегіональним центрам – осередкам місцевого розвитку – передбачено надання підтримки у сфері просторової, соціальної та економічної інтеграції, підвищення їх інвестиційної привабливості, розвитку ринку праці шляхом підтримки ділового середовища та розвитку економічних функцій. Важливим аспектом підтрим-

ки субрегіональних міст є також створення можливостей для населення щодо отримання якісних державних послуг (отримання середньої та вищої освіти, професійний захист здоров'я, культурний розвиток).

Як бачимо, розвиток міст є важливою складовою політики розвитку Польщі в середньотерміновій перспективі. За словами Міністра інвестицій та розвитку Польщі Єжи Квецінського: «XXI століття – це епоха урбанізації, коли весь світ поволі стає одним містом. Мегагеографія, більш відома як глобалізація, створює абсолютно новий простір для планування, торгівлі та міграції. Міста відіграють ключову роль у цій новій реальності. Нестримна сила урбанізації визначатиме успіх чи провал держав: економічне зростання та процвітання залежатимуть від управління містами» [12]. Саме тому вирішення багатьох глобальних проблем сталого розвитку, таких як забруднення навколишнього середовища, наслідки зміни клімату та забезпечення інклюзивного зростання, слід починати з міст.

Зазначимо, що, за даними світової статистики, сьогодні в містах проживає майже 70% населення, і його чисельність до 2050 р. порівняно із сьогоденням зросте майже вдвічі [13]. «Зменшення біднос-

ті, – за словами виконуючого обов'язки директора з досліджень Світового банку Франсіско Феррейра, – майже повсюдно супроводжується переходом робочої сили із сільського господарства на високопродуктивні робочі місця у виробництві та сферах послуг. Урбанізація відіграє центральну роль у цьому процесі, але отримання цього права вимагає розуміння того, як міста формуються за рахунок інвестицій в інфраструктуру та людський капітал» [13]. В основу політики розвитку польських міст закладено підхід, який базується на синергії галузевої політики та багаторівневої співпраці для посилення сталого розвитку міст будь-якого розміру. Національна міська політика Польщі є своєрідним «містком» між глобальними цілями та викликами розвитку на місцевому рівні, тому вона повинна бути інноваційною та адаптуватися до поточних змін.

Глобальна пандемія коронавірусу загострила багато інших проблем, які вимагають урахування у структурній політиці міст. Тривалі періоди карантину та ізоляції в міських квартирах актуалізували питання достатності та доступу до паркових зон, змінилися вимоги до житла: якщо раніше частина людей проводила вдома порівняно небагато активного часу, то в нових реаліях багатьом доводиться працювати з дому, що висуває зовсім інші критерії до вибору житла. Врешті, величезні офісні площі стали менш затребуваними, і виникає потреба переосмислення просторової організації міст, надаючи пріоритет уже не просто громадському транспорту над персональним автомобілем, але й добиранню пішки, а також велосипедом та електросамокатом.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволяє зробити такі висновки.

1. Основними напрямками здійснення структурних реформ у Польщі протягом 2013–2018 рр. були:

- ✦ дослідження та інновації;
- ✦ ринок праці;
- ✦ поліпшення ділового (регуляторного) середовища;
- ✦ заходи щодо сприяння зростанню бізнесу.

Останні два напрями суттєво вплинули на ринок праці та забезпечили інноваційний розвиток польської економіки.

2. Найбільші ринки праці та вихідна база для розвитку інновацій у Польщі сконцентровані у 16 найбільших містах (з чисельністю понад 200 тис. жителів). Однак польські міста порівняно із більшістю європейських не є достатньо конкурентоспроможними та обмежено включені до європейської транспортної мережі та міжміських функціональних зв'язків.

3. Глобалізація створює абсолютно новий простір для планування, торгівлі та міграції. Ключова роль у цій новій реальності, у т. ч. у вирішенні багатьох глобальних проблем сталого розвитку (забруд-

нення навколишнього середовища, наслідки зміни клімату, забезпечення інклюзивного зростання тощо) відведена саме містам. З огляду на це розвиток міст є важливою складовою політики розвитку Польщі в середньо- та довгостроковій перспективі. ■

ЛІТЕРАТУРА

1. Жабинець О. Й. Урбанізація та структурні реформи в контексті здійснення структурної економічної політики міст // Механізми управління розвитком територій : збірник наукових праць за матеріалами доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції (20–21 жовтня 2020 р.). Житомир : ЖНАЕУ, 2020. С. 76–78.
2. Метрополійні функції великих міст України: потенціал розвитку та перспективи реалізації : монографія / наук. ред. М. І. Мельник. Львів, 2016. 552 с.
3. Структурна трансформація економіки міст Західного регіону України: передумови, чинники та особливості : наукова доповідь / наук. ред. М. І. Мельник. Львів, 2020. 163 с. URL: <https://ird.gov.ua/irdp/p20200033.pdf>
4. Прокопюк А. Структурні трансформації економіки регіонів в умовах євроінтеграції: досвід Польщі та перспективи його використання в Україні : монографія. Львів : ДУ «Інститут регіональних досліджень ім. М. І. Долишнього НАН України», 2016. 375 с.
5. Урбаністична Україна: в епіцентрі просторових змін: колективна монографія / за ред. К. Мезенцева, Я. Олійника, Н. Мезенцевої. Київ : Фенікс, 2017. 438 с.
6. Aldskogius G. Urban Policy in the Structural Policy of the European Union. *Cerum Working Paper*. 2010. Nr. 21. 27 p.
7. A Study of Structural Reform in Poland 2013–2018. Final Report. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018. URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2a32fbb5-28fa-11e9-8d04-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-88119852>
8. EC: An official website of the European Union. URL: <https://ec.europa.eu/>
9. Krajowa Polityka Miejska 2023. Warszawa, październik 2015 r. 133 s. URL: <http://www.pte.pl/pliki/2/21/KrajowaPolitykaMiejska.pdf>
10. Urban agenda for the EU. URL: https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/urban-agenda-eu_en
11. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010–2020 – regiony, miasta i obszary wiejskie. Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa, 13 lipca 2010. URL: http://eregion.wzp.pl/sites/default/files/krajowa_strategia_rozwoju_regionalnego_13_07_2010.pdf
12. Zrównoważony rozwój miast w Polsce: krajowa polityka miejska w kontekście Celu 11 Agendy 2030 i Nowej Agendy Miejskiej. Raport 2019. URL: https://www.funoduzeeuropejskie.gov.pl/media/72565/raport_pl_final.pdf
13. Shilpi F. Structural Transformation Can Turn Cities into Engines of Prosperity. April 17, 2019. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2019/04/17/structural-transformation-can-turn-cities-into-engines-of-prosperity>

REFERENCES

- "A Study of Structural Reform in Poland 2013-2018. Final Report". Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2018. <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/2a32fbb5-28fa-11e9-8d04-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-88119852>
- Aldskogius, G. "Urban Policy in the Structural Policy of the European Union". *Cerum Working Paper*, no. 21 (2010): 27.
- "EC: An official website of the European Union". <https://ec.europa.eu/>
- "Krajowa Polityka Miejska 2023". Warszawa, październik 2015. <http://www.pte.pl/pliki/2/21/KrajowaPolitykaMiejska.pdf>
- "Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020 – regiony, miasta i obszary wiejskie". Ministerstwo Rozwoju Regionalnego. Warszawa, 13 lipca 2010. http://eregion.wzp.pl/sites/default/files/krajowa_strategia_rozwoju_regionalnego_13_07_2010.pdf
- Metropoliini funktsii velykykh mist Ukrainy: potentsial rozvytku ta perspektyvy realizatsii* [Metropolis Functions of Large Cities of Ukraine: Development Potential and Prospects of Realization]. Lviv, 2016.
- Prokopiuk, A. *Strukturni transformatsii ekonomiky rehioniv v umovakh yevrointehratsii: dosvid Polshchi ta perspektyvy yoho vykorystannia v Ukraini* [Structural Transformations of the Regional Economy in the Context of European Integration: The Experience of Poland and Prospects for Its Use in Ukraine]. Lviv: DU «Instytut rehionalnykh doslidzhen im. M. I. Dolishnyoho NAN Ukrainy», 2016.
- "Strukturna transformatsiia ekonomiky mist Zakhidnoho rehionu Ukrainy: peredumovy, chynnyky ta osoblyvosti : naukova dopovid" [Structural Transformation of the Urban Economy of the Western Region of Ukraine: Preconditions, Factors and Features: Scientific Report]. Lviv, 2020. <https://ird.gov.ua/irdp/p20200033.pdf>
- Shilpi, F. "Structural Transformation Can Turn Cities into Engines of Prosperity". April 17, 2019. <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2019/04/17/structural-transformation-can-turn-cities-into-engines-of-prosperity>
- "Urban agenda for the EU". https://ec.europa.eu/info/eu-regional-and-urban-development/topics/cities-and-urban-development/urban-agenda-eu_en
- Urbanistychna Ukraina: v epitsentri prostorovykh zmin* [Urban Ukraine: At the Epicenter of Spatial Change]. Kyiv: Feniks, 2017.
- "Zrównoważony rozwój miast w Polsce: krajowa polityka miejska w kontekście Celu 11 Agendy 2030 i Nowej Agendy Miejskiej. Raport 2019". https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/media/72565/raport_pl_final.pdf
- Zhabynets, O. I. "Urbanizatsiia ta strukturni reformy v konteksti zdiisnennia strukturnoi ekonomichnoi polityky mist" [Urbanization and Structural Reforms in the Context of the Implementation of Structural Economic Policy of Cities]. *Mekhanizmy upravlinnia rozvytkom terytorii*. Zhytomyr: ZhNAEU, 2020. 76-78.